

Bemærkninger fra Globalt Fokus¹ til Global Afrapportering 2022

Den globale afrapportering er en vigtig milepæl i arbejdet med at følge udviklingen, øge ambitionerne og nå målene for rige landes klimaindsats, på tværs af det danske og globale samfund. Den globale klimakrise kan kun håndteres gennem stærkt og forpligtende internationalt samarbejde, og Danmark spiller en vigtig rolle både som forbillede og ved at presse på for, at andre rige lande lever op til deres forpligtelser, når det kommer til reduktion af udledninger og finansiering af klimaindsatser i fattige lande, som rammes særligt hårdt af klimaforandringerne.

Ligesom Global Afrapportering 2021 (GA21), savner vi fra Globalt Fokus' side desværre fortsat tydelighed, transparens og højere ambitioner i Global Afrapportering 2022 (GA22), når det kommer til bidraget til verdens fattigste og klimasårbare. I det følgende opfordrer vi derfor igen til forbedringer både i afrapporteringens metode og de fremadrettede politiske ambitioner, set fra et udviklingsperspektiv.

Metodiske bemærkninger til Global Afrapportering 2022

Som det også blev angivet i Globalt Fokus' bemærkninger til GA21 har Danmark en selvstændig forpligtelse til at give minimum 0,7% af BNI til udviklingsbistand, og en selvstændig forpligtelse til at give en 'fair share' af forpligtelsen om 100 milliarder dollars årligt i ny og additionel klimafinansiering til fattige lande. Begge dele er altafgørende, hvis vi globalt set skal have en chance for at nå FN's verdensmål, og hvis Danmark skal spille den rolle som konstruktiv brobygger i det internationale klimasamarbejde, som regeringens globale klimastrategi lægger op til.

I GA22 angives det at 13,7% af udviklingsbistanden - svarende til 2.036 mio. kr. i 2020 - er givet som klimabistand. Derved når Danmark ifølge GA22 op omkring 1% af det kollektive mål, hvilket præsenteres som den 'fair share' Danmark bør bidrage med. Det er desværre et udtryk for dobbelttælling, når udviklingsbistand tælles med i opgørelsen af dansk klimafinansiering. Derved lever vi ikke op til den erklærede målsætning fra COP15 om at give nye og additionelle midler til klimafinansiering, men er i stedet med til at underminere tilliden til klimafinansieringsforpligtelserne.

Denne problematik forværres kun af målsætningen om at 25% af udviklingsbistanden skal udgøre klimabistand fra 2023 og frem. Udviklingsbistand skal naturligvis tage højde for klimaforandringer, og der findes gode muligheder for at sikre co-benefits igennem eksempelvis naturbaserede løsninger, der både bidrager til fattigdomsbekæmpelse, ulighed, biodiversitet og klima. Men når regnskabet gøres op, skal pengene adskilles.

---

¹ Globalt Fokus er en samlende platform for 80 danske foreninger og folkelige organisationer, engageret i internationale udviklings-, miljø- og humanitære aktiviteter. Globalt Fokus tegnes i denne forbindelse af medlemmer af arbejdsgruppen for udvikling og klimapolitik.

Behov for større tydelighed om finansiering af reduktion og klimatilpasning

Danmark har ifølge Parisaftalen en forpligtelse til at sikre en balance mellem finansiering til hhv. reduktioner og tilpasning fra og med 2020. Fordelingen opgøres tydeligt for andelen af klimabistand der går til hhv. tilpasning og reduktioner, men der bør tilstræbes klarhed over fordelingen på tværs af alle klimafinansieringsinstrumenter, både i bilaterale indsatser og i forbindelse med multilaterale bevillinger. Det er derfor problematisk at GA22 ikke rapporterer på fordelingen af klimafinansiering mobiliseret gennem EU's globale instrumenter, IFU og multilaterale udviklingsbanker, som går til hhv. tilpasning og reduktioner. En øget finansiering til at opbygge modstandsdygtige samfund i verdens fattige og klimasårbare lande er yderst nødvendig, men kan ikke sikres alene igennem klimabistand.

Der er brug for gennemsigtighed om, hvordan den mobiliserede klimafinansiering bidrager til klimatilpasningsindsatser – særligt set i lyset af, at privat klimafinansiering overvejende går til reduktionsindsatser. Endelig bemærkes det, at kategorien for indsatser, der både bidrager til tilpasning og reduktioner er fjernet i GA22 sammenlignet med GA21. Globalt Fokus har tidligere udtrykt bekymring for præcisionen af opgørelsesmetoden for blandede indsatser. Vi anbefaler at dette forbedres frem mod næste afrapportering.

Gennemsigtighed om modtagere og afsendere af dansk klimafinansiering

GA22 giver udtryk for en forventning om at Danmark fra 2023 vil bidrage med 1% af det kollektive mål for klimafinansiering på 100 mia. USD årligt. Danmark har i den udviklingspolitiske strategi 'Fælles om Verden' en målsætning om at de fattigste og mest sårbare lande får bedre adgang til klimafinansiering. Hvor GA21 i et vist omfang kortlagde, hvilke landegrupper der var modtagere af dansk klimafinansiering, skelner GA22 ikke mellem mellemindkomstlande og fattige og klimasårbare lande. Det angives hellere ikke, hvor stor en del af den mobiliserede klimafinansiering, der kommer fra private investorer.

Når Danmark tilskriver sig selv den del af klimafinansieringen, som formidles via multilaterale banker o.lign. så sker det på et tvivlsomt grundlag, nemlig Danmarks ejerandel. Realiteten er dog, at der er tale om midler, som udlånes igen og igen til udviklingslande, og at udviklingslandene betaler lånene tilbage med renter, som i mange tilfælde er sat på almindelige markedsvilkår. De fleste af disse midler kommer således ikke fra rige lande, men reelt fra udviklingslande, og dermed er der ikke tale om klimafinansiering fra det globale Nord til det globale Syd, som forpligtelsen i Parisaftalen tilskriver, og som er det relevante fokus for Global Afrapportering.

Fremadrettede anbefalinger pba. Global Afrapportering 2022

Klimafinansiering og menneskerettigheder hænger uløseligt sammen

I 2021 udtrykte vi bekymring for det manglende fokus på menneskerettigheder i GA21 samt klimaprogrammet for 2021. Det skyldes, at der desværre er mange eksempler på velmenende globale klimatiltag, der krænker menneskerettighederne. I GA22 er vigtigheden af en rettighedsbaseret tilgang som udgangspunkt i Danmarks internationalt klimaarbejde desværre fortsat ikke afspejlet.

Danmark må sætte arbejdet for rettigheder centralt både i sine bilaterale projekter, ifm. klimafinansiering samt ved internationale forhandlinger. Dette bør fremadrettet fremgå tydeligt af såvel regeringens globale strategi, som i den globale afrapportering. Vi håber at se dette øgede fokus allerede i det globale kapitel af klimaprogrammet for 2023.

Øget afrapportering på finansiering af tab og skader ('loss and damage')

I Globalt Fokus' bemærkninger til GA21 efterspurgte vi et øget fokus på finansieringsforpligtelser og klimadiplomatiske indsatser relateret til tab og skader. Dette er desværre ikke blevet medtaget i GA22, til trods for at dagsordenen var et stort fokus ved COP26 – som også fremhævet i Klimarådets statusrapport fra 2022 - og er fortsat med at være en vigtig dagsorden for Danmark lige siden. Globalt Fokus vil derfor opfordre til, at kommende globale afrapporteringer rapporterer om Danmarks arbejde vedrørende tab og skader både af diplomatisk og finansiel karakter.

Afrapportering af naturbaserede løsninger

Det er positivt at regeringen siden GA21 har øget prioriteringen af miljø og biodiversitet og den rolle det kan spille for klimaet, ved at øremærke 5% af den samlede udviklingsbistand til denne type indsatser. Naturbaserede løsninger er et centralt bidrag til at udviklingslandene kan nå klimamålene i deres National Determined Contributions (NDC) under Parisaftalens Artikel 4. Vi anbefaler derfor, at en opgørelse over Danmarks bidrag til naturbaserede løsninger fremgår af kommende globale afrapporteringer.

Fremhæv Danmarks indsats for at mobilisere civilsamfundet

GA22 fremhæver en række vigtige klimapolitiske virkemidler, der bidrager til at fremskynde global klimahandling, men civilsamfundets betydning heri glimrer desværre ved sit fravær. Danmark er på nogle punkter blevet et klimaforegangsland takket være stærkt folkeligt pres fra civilsamfundet, herunder særligt den unge generation. Et tilsvarende pres er nødvendigt i alle lande, og udgør et afgørende element i at højne det internationale klimapolitiske ambitionsniveau, som også understreget og dokumenteret af FN's specialrapportør Clement Voule i dennes rapport fra 2021². Globalt Fokus anbefaler derfor, at man i kommende afrapporteringer rapporterer på, hvad Danmark gør for at fremme mobilisering af civilsamfundet som led i at øge globale klimaambitioner.

---

² [Exercise of the rights to freedom of peaceful assembly and of association as essential to advancing climate justice](#)